

iber:Camera

propers concerts

08/03/2023 – 20:00 h / palau de la música

bach consort de viena
rubén dubrovsky director
vivica genaux mezzosoprano
vivaldi

24/04/2023 – 20:00 h / l'auditori

pinchas zukerman violí
tatsuya shimono director
sinfonia varsovia
beethoven / dvorák

t. 93 317 90 50

www.ibercamera.com

iber:Camera

leonidas kavakos

violí

enrico pace

piano

beethoven

bartók

ravel

franck

divendres 3 de març del 2023, 20:00 h
palau de la música

aquest programa ha estat possible gràcies
al suport de la fundació vila casàs

ludwig van beethoven

sonata per a violí i piano núm. 1, op. 12,
en re major (1797-98)

I. allegro con brio / II. tema con variazioni. andante con moto / III. rondo. allegro

béla bartók

sonata per a violí i piano núm. 2, Sz. 76 (1922)

I. molto moderato / II. allegretto

maurice ravel

sonata per a violí i piano, núm 2 (1923-27)

I. allegretto / II. blues. moderato / III. perpetuum mobile. allegro

césar franck

sonata per a violí i piano en la major (1886)

I. allegretto ben moderato / II. allegro

III. recitativo-fantasia. ben moderato – molto lento / IV. allegretto poco mosso

durada total del concert 120 minuts (entreacte inclòs)

descarregui aquí el programa en format digital:

Sonates per a violí i piano

En les primeres sonates per a violí i piano —a l'època del Barroc— l'instrument d'arc doblava la mà dreta del piano i feia alguna intervenció colorista. No va ser fins l'any 1700 que Arcangelo Corelli va proposar una nova manera d'entendre aquest duet donant més protagonisme al violí. Així i tot, el model va costar d'imposar-se i no va ser fins ben entrat el Classicisme que la sonata per a violí i piano es va consolidar com el que coneixem avui: una forma musical de cambra en la que els dos instruments dialoguen d'igual a igual i en la que el violí té un protagonisme evident. Les darreres sonates de Mozart ja serien un model per a tots els compositors de sonates per a violí i piano que vindrien després: des de Beethoven, Mendelssohn, Schumann, Franck, Brahms, Debussy, Ravel, Bartók, Prokófiev, Hindemith o Xostakóvitx fins a autors de casa com Granados, Gerhard o Benejam.

Beethoven va compondre deu sonates per a violí i piano. Algunes van ser fruit d'un encàrrec i d'altres responien al fet de proveir-se ell mateix d'obres cambrístiques per als seus compromisos musicals a cases nobles i palaus de Viena. La número 1 està dedicada a Antonio Salieri, mestre de capella de la cort imperial, i malgrat que parteix del model clàssic de Haydn i Mozart, ja presenta un major protagonisme del violí i una gran varietat d'idees i de recursos. La crítica de l'època la va considerar “confusa i tant plena de dificultats que fa perdre la paciència a qualsevol”.

Les dues sonates per a violí i piano de Bartók van ser escrites 125 anys després que la que hem escoltat de Beethoven. En aquest lapse de temps, el gènere havia viscut una evolució considerable i, amb el plantejament de Bartók, encara seguiria evolucionant més. El particular llenguatge del compositor hongarès es mostra aquí amb tota la seva energia: ritme intens, presència de girs de la música popular, harmonia lliure i una explotació dels recursos del duet sempre al servei

de l'expressivitat. Estan dedicades a la violinista hongaresa Jelly d'Arányi que les va estrenar amb el mateix autor al piano.

Ravel va començar a escriure aquesta sonata per a violí i piano quan Bartók acabava de concloure les seves. Malgrat que són contemporànies, el llenguatge de Ravel és completament diferent: en lloc de buscar la unió entre els dos instruments, sembla que vulgui demostrar —tal com va assegurar ell mateix— que són incompatibles. Hi ha fragments que respiren l'alè de la música impressionista, d'altres tenen influències del jazz i el moviment final és d'una originalitat extrema tenint en compte que es va estrenar l'any 1927.

Una de les obres més interpretades del romanticisme francès és la Sonata per a violí i piano de César Franck. La va estrenar Eugène Ysaÿe el 1886 amb la seva cunyada al piano —Marie-Léontine Bordes-Pène— i després la va interpretar arreu d'Europa diverses vegades. En destaca la tècnica del motiu cíclic segons la qual un tema principal recorre tota l'obra i dona unitat a la partitura. Franck va fer equilibris entre el “patriotisme” francès que defensava com a membre de la Société Nationale de Musique i el germanisme de la “gran música” que li havia valgut crítiques de “wagnerista”. El resultat va ser una obra considerada capdal en el gènere. Tal com va dir Vincent d'Indy: “Aquesta sonata és un vertader monument musical”. Interpretar-la suposa un gran repte tècnic i, sobretot, cambrístic.

David Puertas Esteve, músic i periodista